

Κοινωνικές και Ψυχολογικές Ανάγκες Γυναϊκών με HIV/AIDS στην Κύπρο

Δρ Κωνσταντίνος Ν. Φελλιάς

Αντιπρύτανης Έρευνας

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου, 2019

Δομή της Παρουσίασης

1. Εισαγωγή
2. Ταυτότητα Έρευνας
3. Μεθοδολογία
4. Χαρακτηριστικά Δείγματος
5. Παρουσίαση Αποτελεσμάτων
6. Συμπεράσματα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχοι

- Εξέταση των συνθηκών διαβίωσης των γυναικών με HIV/AIDS στην Κύπρο σήμερα
- Ψυχολογικές και κοινωνικές ανάγκες
- Ποιότητα ζωής
- Συμβολή στην κοινωνική τους επανένταξη
- Δημιουργία πολιτικής για την ενημέρωση και πρόληψη του HIV/AIDS

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

- 48 γυναίκες
- Terrence Higgins Trust (UK)
- ΚΥΦΑ
- Υπουργείο Υγείας
- Γρηγόριος Κλωνική
- Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- IMR/Πανεπιστήμιο Λευκωσίας™

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- **Επιστημονικός Υπεύθυνος**

Καθηγητής Κωνσταντίνος Ν. Φελλάς

Αντιπρύτανης Έρευνας & Ακαδημαϊκού Προσωπικού- Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου

- **Περιγραφή της Έρευνας**

- ▶ Συγκριτική μελέτη μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Κύπρου αναφορικά με τις κοινωνικές και ψυχολογικές ανάγκες γυναικών με HIV/AIDS
- ▶ Το ερωτηματολόγιο έχει σχεδιαστεί από τον Μη-Κερδοσκοπικό οργανισμό HIV/AIDS Terrence Higgins Trust (Ηνωμένο Βασίλειο)
- ▶ Μετάφραση στα ελληνικά για σκοπούς συλλογής των δεδομένων στην Κύπρο

- **Συνεργάτες**

- ▶ Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- ▶ IMR/Πανεπιστήμιο Λευκωσίας™
- ▶ Μη-Κερδοσκοπικός οργανισμός HIV/AIDS Terrence Higgins Trust (Ηνωμένο Βασίλειο)
- ▶ ΚΥΦΑ
- ▶ Γρηγόριος Κλωνική, Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας, Υπουργείο Υγείας

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- **Μεθοδολογία Συλλογής Δεδομένων**
 - ▶ Κλειστά Ερωτηματολόγια
- **Διάρκεια συλλογής δεδομένων**
 - ▶ Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2019
- **Τρόποι Συλλογής Δείγματος**
 - ▶ Συνδυασμός Ποσοτικών Μεθόδων (Κλινική Γρηγόριος στη Λάρινακα & ΚΥΦΑ)
 - ▶ Δειγματοληψία Ευχέρειας
 - ▶ Δειγματολογία Χιονοστιβάδας

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

- Προσωπικές Πληροφορίες
- Οικονομικά Θέματα
- HIV και Καθιερωνότητα
- Κοινωνική Παροχή και Στήριξη
- Φιλικές/Προσβάσιμες Κρατικές Υπηρεσίες
- Μετανάστευση
- Ψυχική Υγεία και Ευημερία
- Σεξουαλική Ζωή
- Απόκτηση Παιδιών
- Βία και Κακοποίηση

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

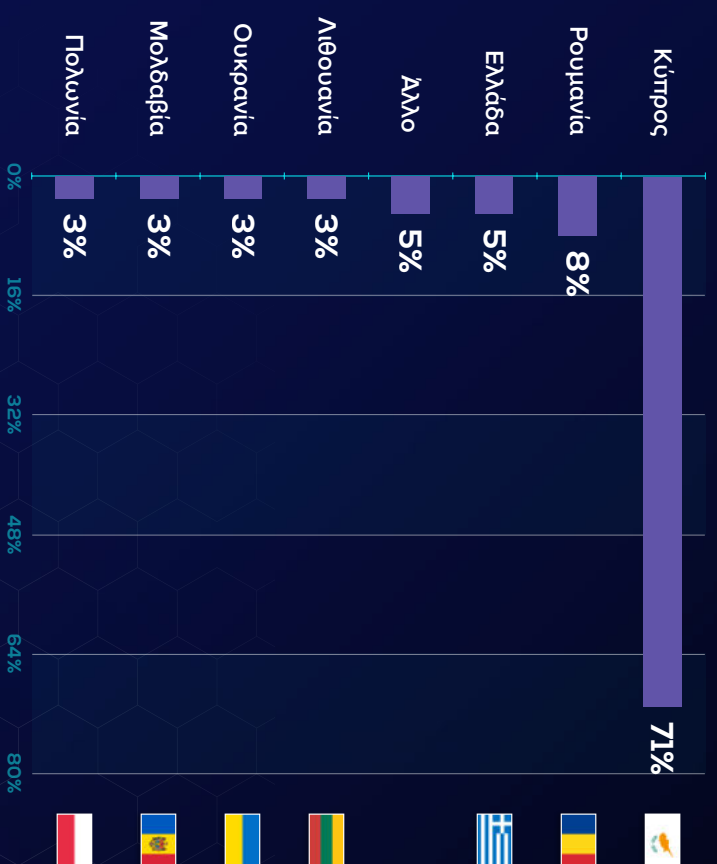
UNIVERSITY of NICOSIA

Σε ποια ηλικιακή ομάδα ανήκετε;

Τι είναι αυτό που περιγράφει καλύτερα την εθνική σας ταυτότητα;

Γεννηθήκατε στην Κύπρο;

76% | **24%**

ΝΑΙ

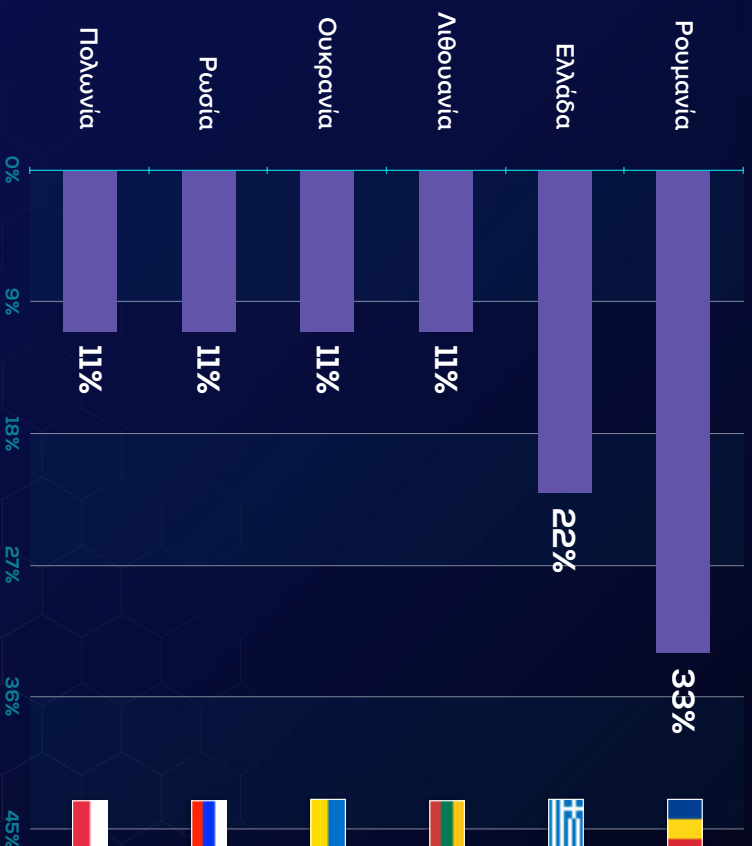
ΟΧΙ

Σε ποια πόλη διαμένετε;

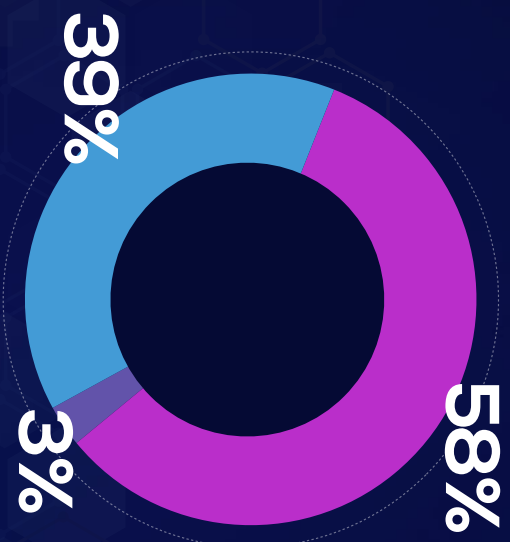
Λευκωσία 24%
Λεμεσός 26%
Λάρινα 29%
Πάφος 13%
Αμμόχωστος 8%

Ποια είναι η χώρα γέννησής σας;

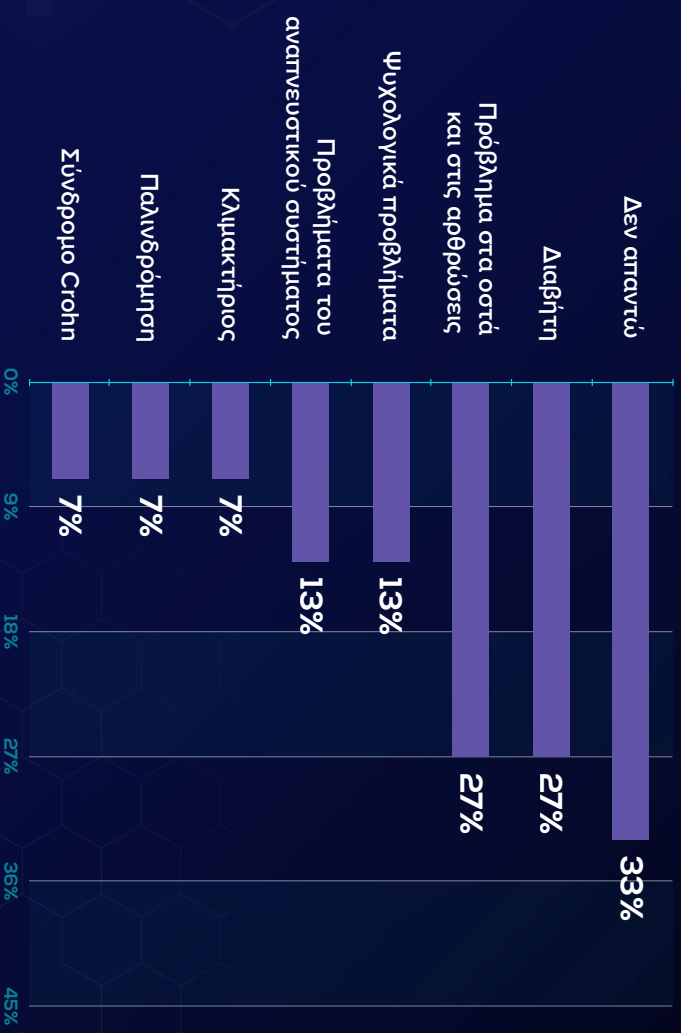
ΒΑΣΗ: Όσοι δεν έχουν γεννηθεί στην Κύπρο

Αντιμετωπίζετε κάποια άλλα μακροχρόνια προβλήματα υγείας εκτός από τον ιό του HIV;

● Ναι ● Όχι ● Επιθυμώ να μην απαντήσω

Παρακαλώ αναφέρετε τα προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζετε:

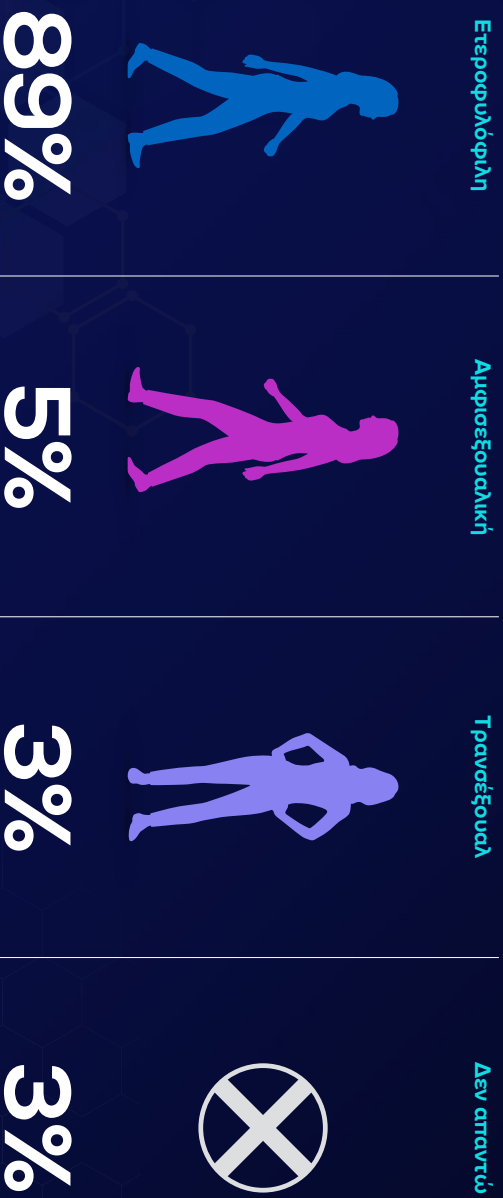

ΒΑΣΗ: Όσοι αντιμετωπίζουν μακροχρόνια προβλήματα υγείας εκτός από τον ιό του HIV

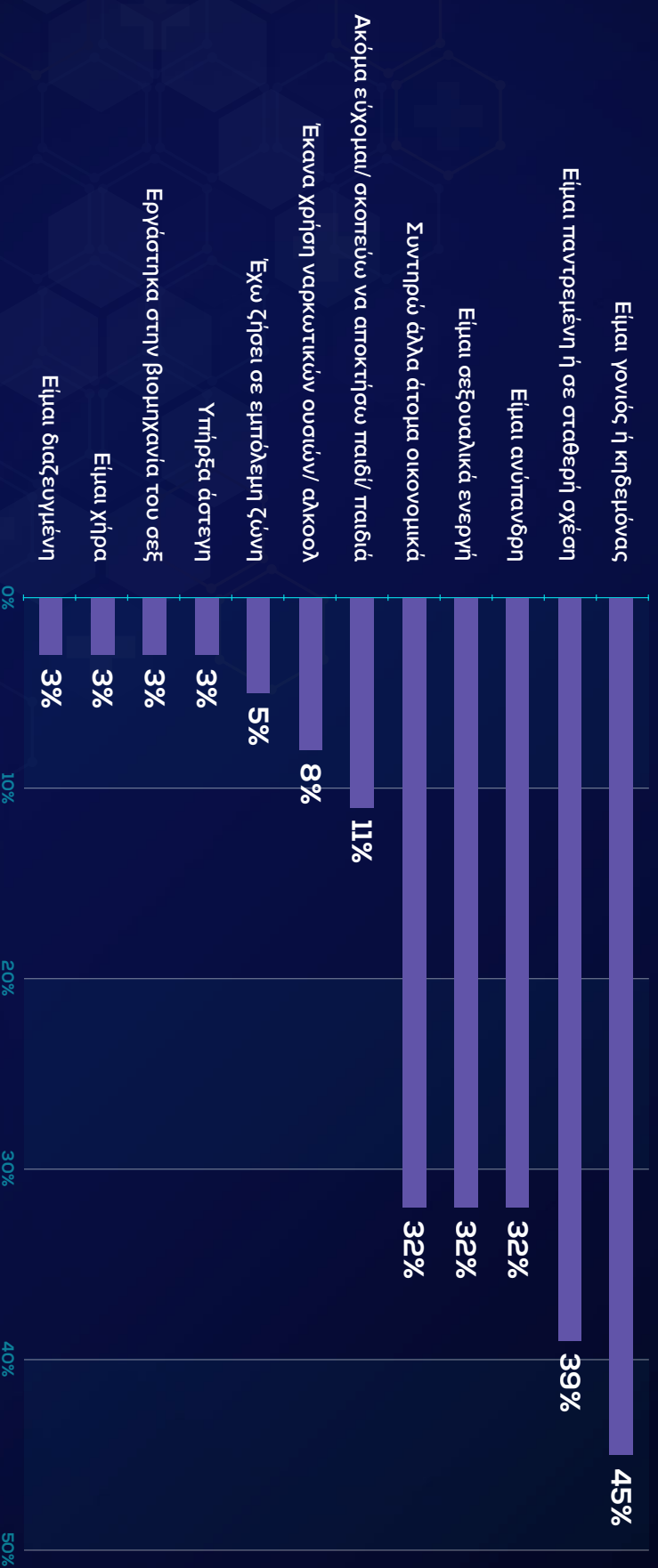

Πως ορίζετε τον σεξουαλικό προσανατολισμό σας;

Επιθυμούμε να κατανοήσουμε πώς οι εμπειρίες και οι διαφορετικές ταυτότητες των γυναικών επηρεάζουν την ζωή τους σε σχέση με τον ιό HIV. Παρακαλώ επιλέξτε από τα πιο κάτω όσα περισσότερα σας αντιπροσωπεύουν

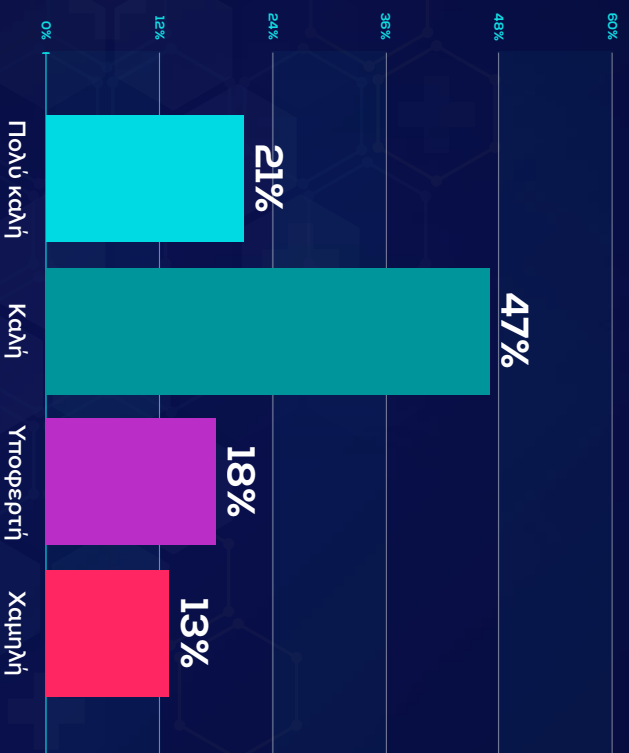
ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

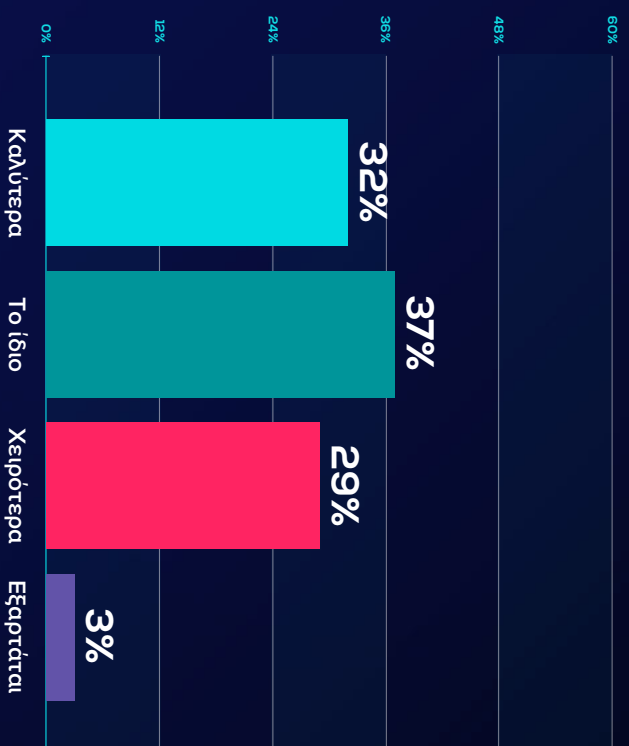
UNIVERSITY of NICOSIA

Πως θα αξιολογούσατε την ποιότητα ζωής σας αυτή την στιγμή: (με τον όρο 'Ποιότητα Ζωής' αναφερόμαστε σε θέματα υγείας, ευημερίας και ευτυχίας)

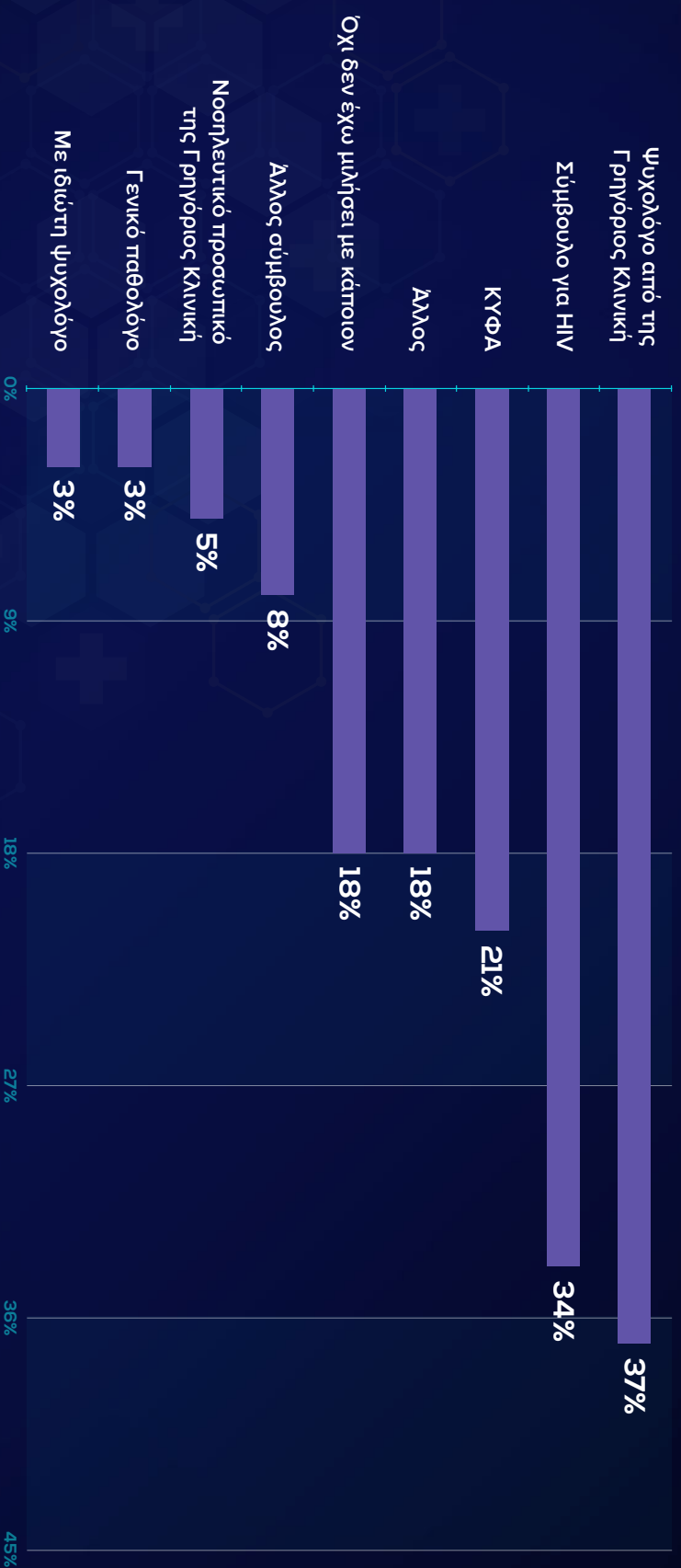

Έχει βελτιωθεί ή χειροτερεύει από την μέρα της διάγνωσης σας;

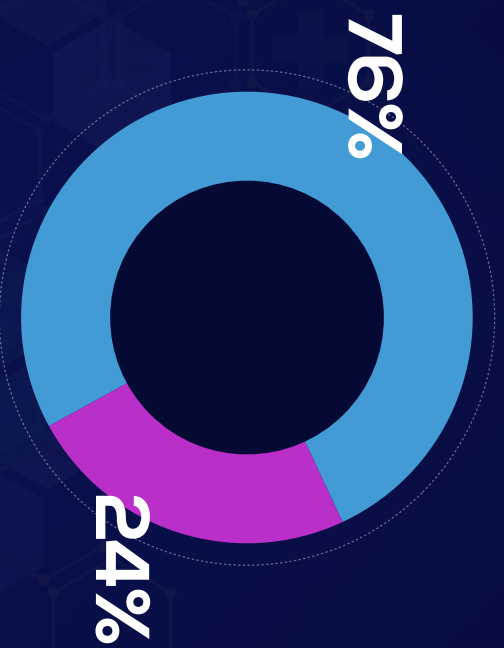

Έχετε ποτέ μιλήσει σε ένα από τους πιο κάτω επαγγελματίες υγείας όσο αφορά την ψυχική σας υγεία;

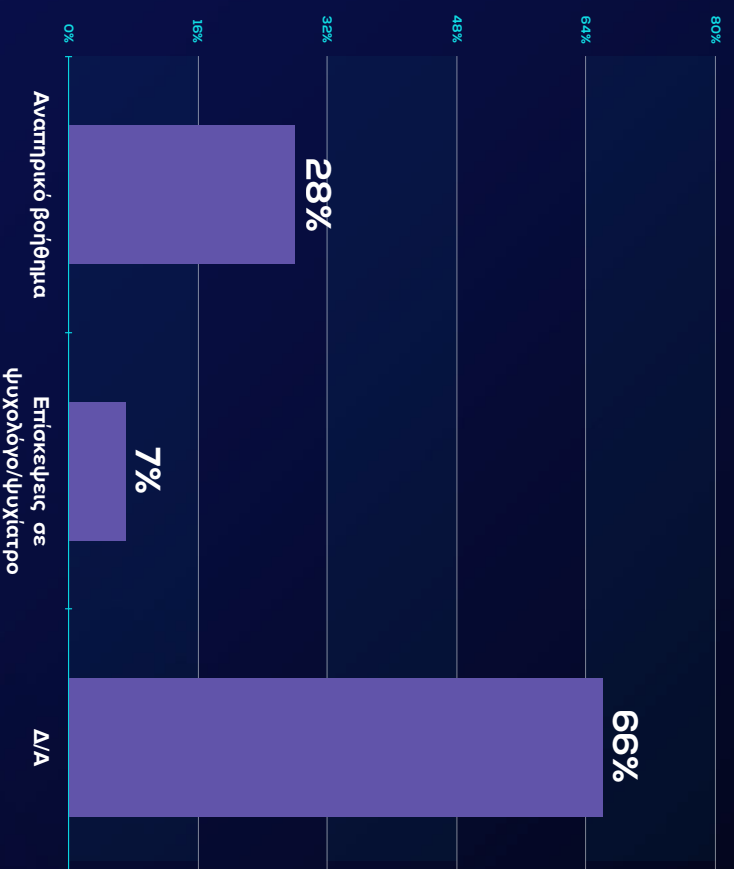

Έχετε τύχει ψυχολογικής αξιολόγησης από τότε που έχετε διαγνωστεί με HIV;

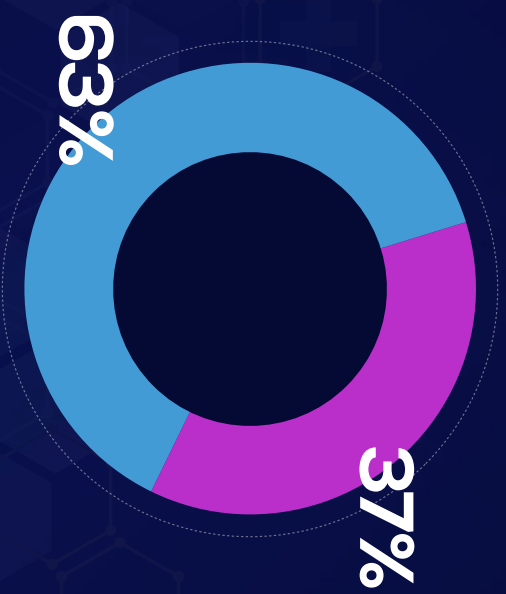

● Ναι ● Όχι

Αν ναι, τι επιλογές σας δόθηκαν για να διαχειριστείτε την ψυχική σας υγεία;

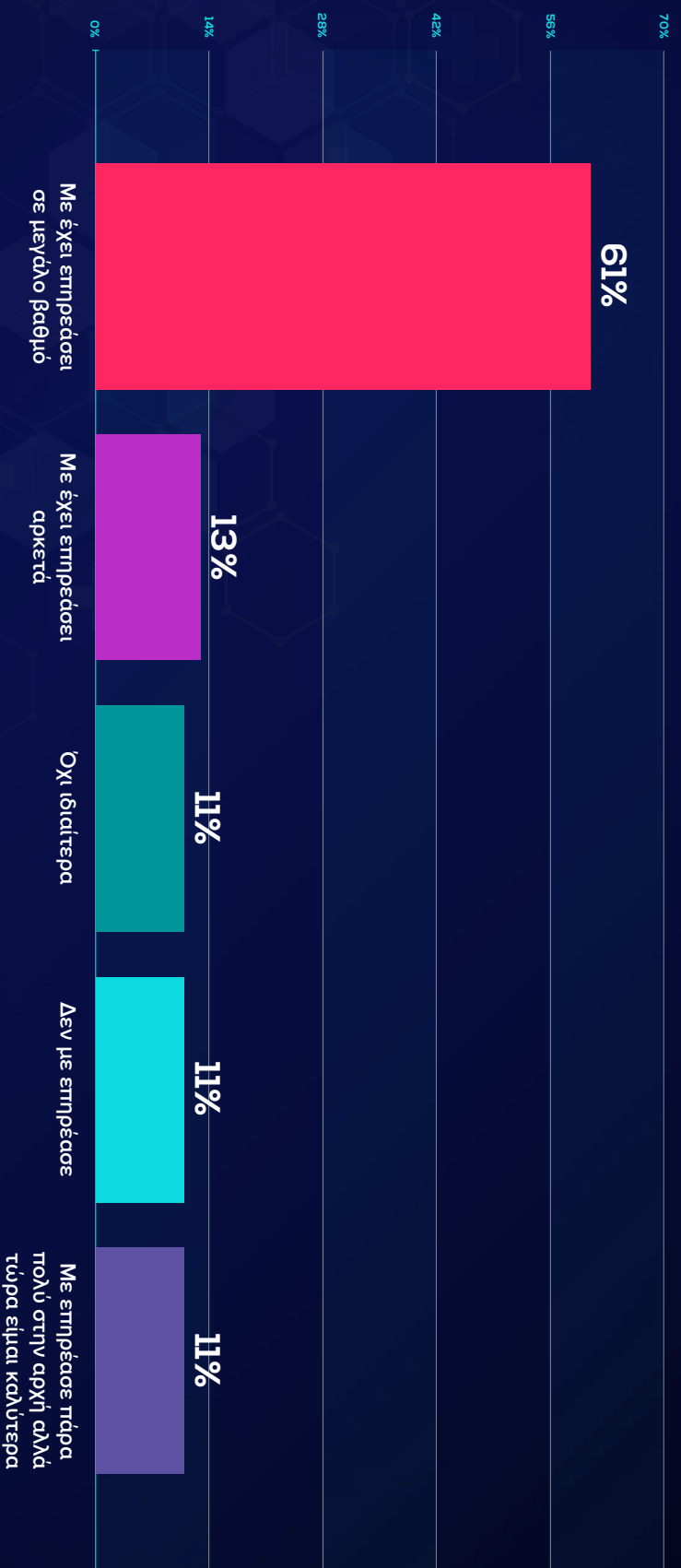

Πιστεύετε ότι αντιμετωπίζετε κάποια θέματα που αφορούν την ψυχική σας υγεία
(π.χ. κατάθλιψη, άγχος, αυπνία, μετατραυματικό στρες) το οποίο δεν έχει διαγνωστεί;

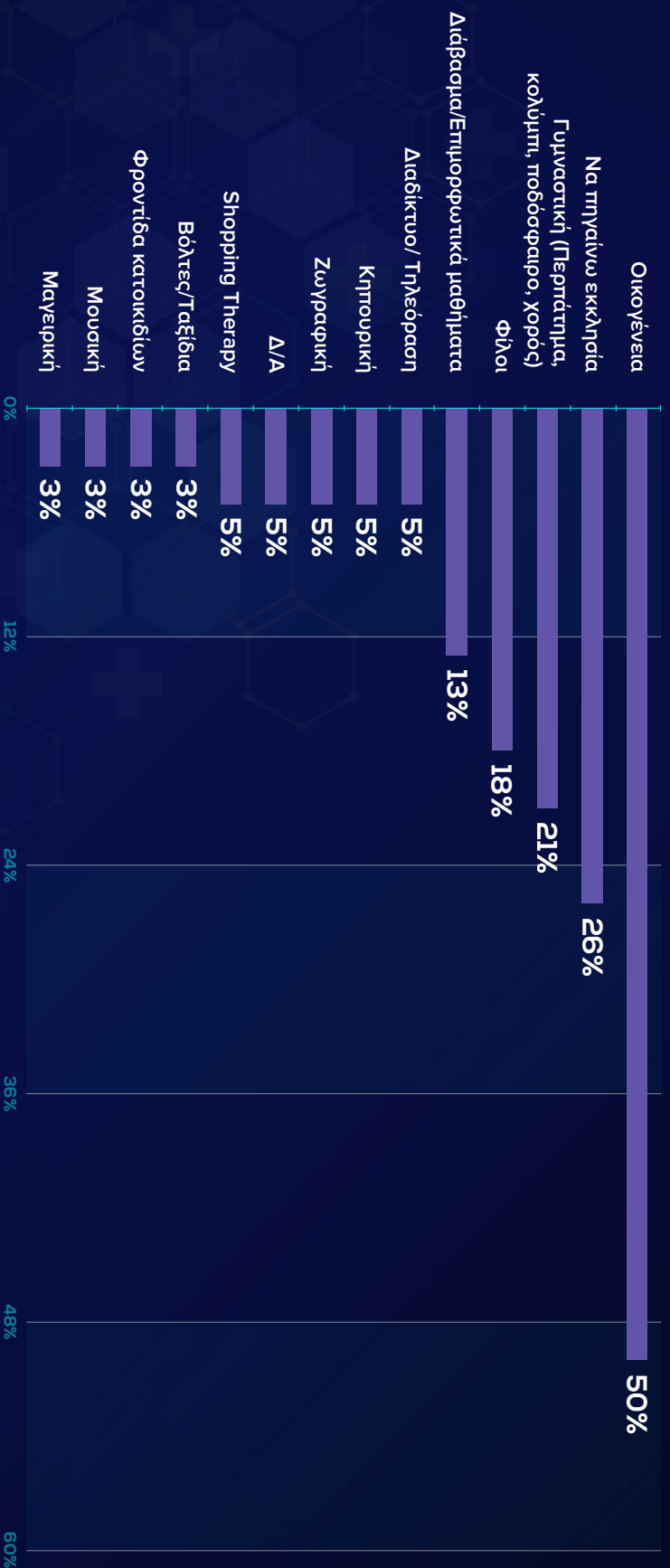

Μπορείτε να μας πείτε σε ποιο βαθμό έχει επηρεάσει ο ιός HIV την ψυχική σας υγεία και ευημερία;

Τι είδους δραστηριότητες σας κάνουν να αισθάνεστε καλύτερα (π.χ. να περνάτε χρόνο με φίλους και την οικογένεια σας, διαπροσωπικές σχέσεις, ομαδική στήριξη, να πηγαίνετε εκκλησία, να είστε μόνη διαβάζοντας βιβλίο, να κάνετε κάποιου είδους άσκηση, ή άλλου είδους προσωπικής φροντίδας):

Έχω άγχος,
ανασφάλεια και
είμαι ευσυγκίνητη
Γυναικία NO.9

Με τρομοκρατεί η
ιδέα ότι μπορεί να το
μάθει κάποιος
Γυναικία NO.36

Σε πολύ μεγάλο βαθμό νοιώθω
κατάθλιψη και άγχος, διότι οι
κοινωνικές πόρτες είναι κλειστές
Γυναικία NO.21

Ανασφάλεια, φόβο,
αφητικές σκέψεις
Γυναικία NO.12

Πολλές φορές σκέφτηκα
την αυτοκτονία
Γυναικία NO.12

Πρέπει οι γυναίκες να τύχουν περισσότερης
στήριξης από τους άνδρες. Στη Κύπρο
δίνουν σημασία στους gay ομοεθνικούς
Γυναικία NO.9

Με βοηθά πολύ να
πηγαίνω εκκλησία...
Γυναικία NO.12

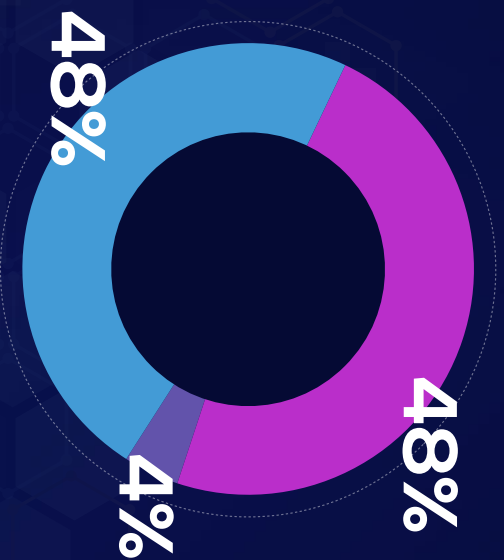
ΒΙΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

UNIVERSITY of NICOSIA

Έχετε ποτέ βιώσει κάποια μορφή βίας ή κακοποίησης;

Έχετε βιώσει ποτέ κάποια μορφή βίας ή κακοποίησης από το σεξουαλικό σύντροφο ή συζυγο;

● Ναι ● Όχι ● Δεν είμαι σίγουρη

Έχετε ποτέ βιώσει ποτέ βία ή κακοποίηση στην κοινότητα που ζείτε;

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

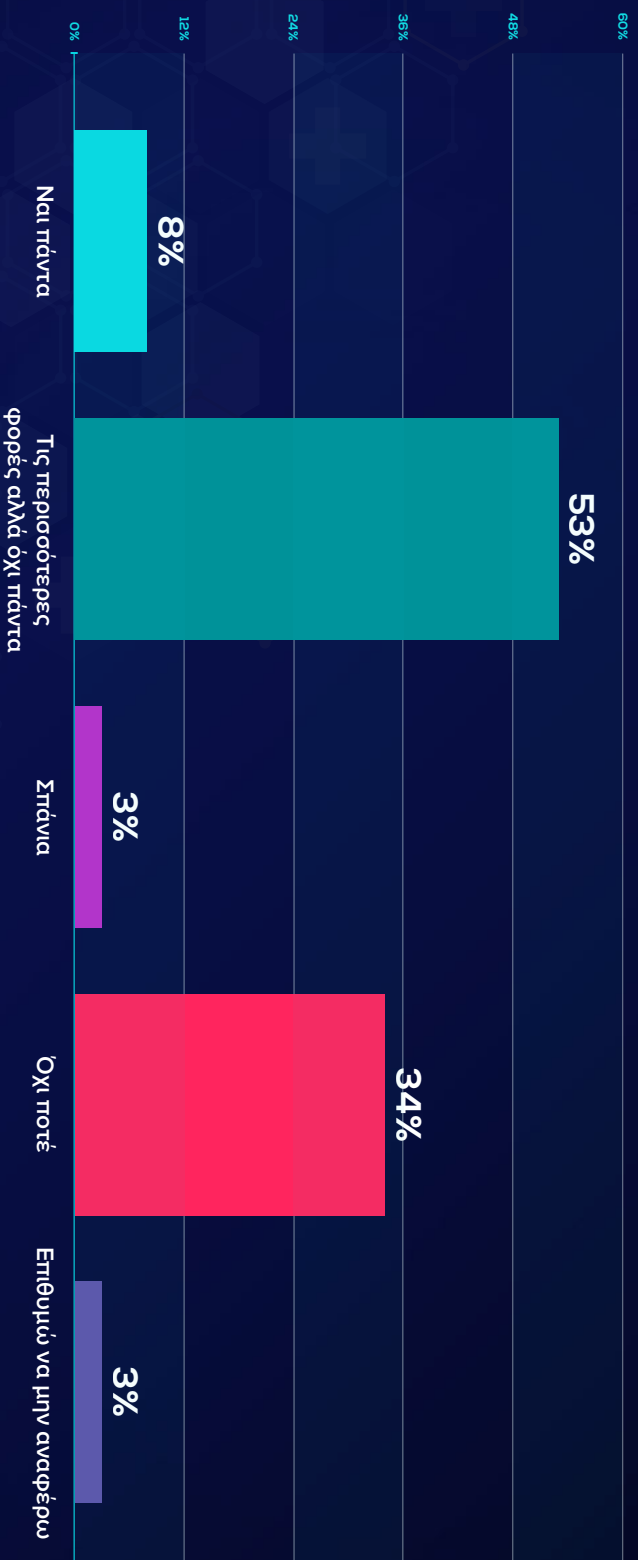
UNIVERSITY of NICOSIA

Ποιο από τα πιο κάτω αντιπροσωπεύει καλύτερα το καθηστώσ εργοδοτήσ σας;

Λαμβάνετε ικανοποιητικά χρήματα για την κάλυψη των βασικών σας αναγκών (φαγητό, υγεία, ρουχισμός, θέρμανση, μετακίνηση):

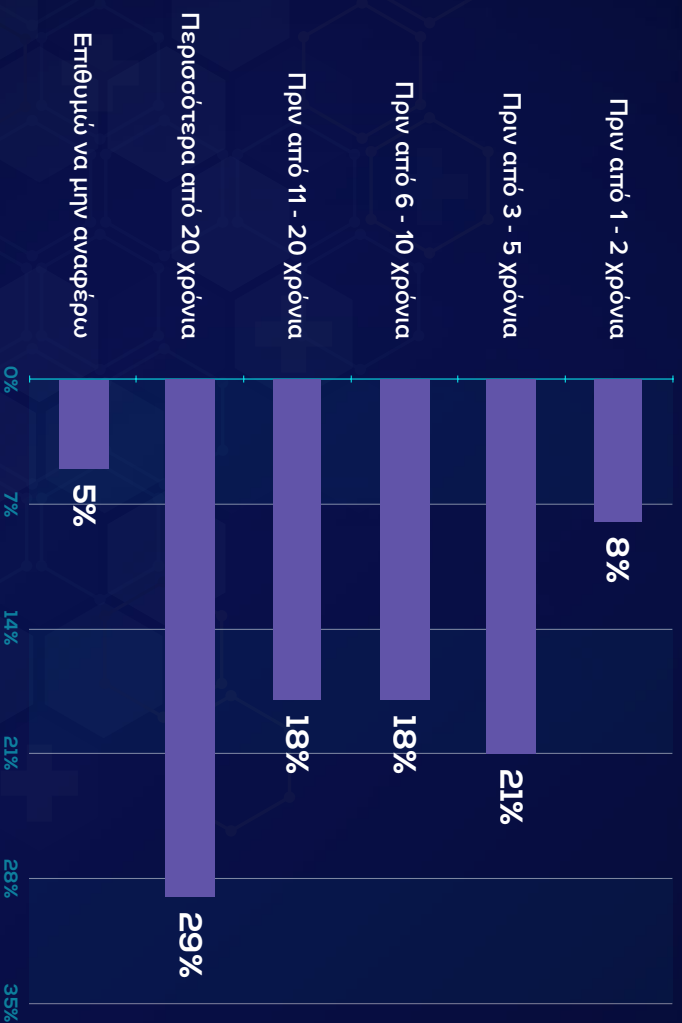
ΗΙΥ ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ

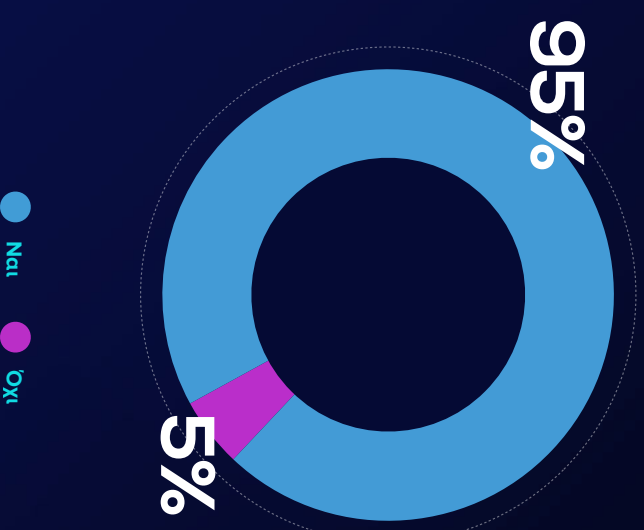
UNIVERSITY of NICOSIA

Πότε διαγνωστήκατε με τον ιό του HIV;

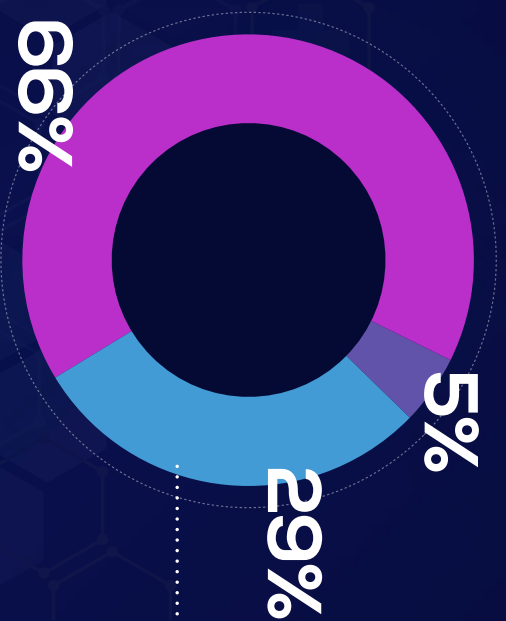

Η διάγνωση έγινε στην Κύπρο;

Πιστεύετε ότι οι υπηρεσίες υγείας απέτυχαν να σας προσφέρουν κάποιο τεστ νωρίτερα;

Αν ναι, παρακαλώ αναφέρετε περισσότερες πληροφορίες

● Ναι ● Όχι ● Δ/Α

Επρεπε το τεστ να γινόταν σε όλους

15%

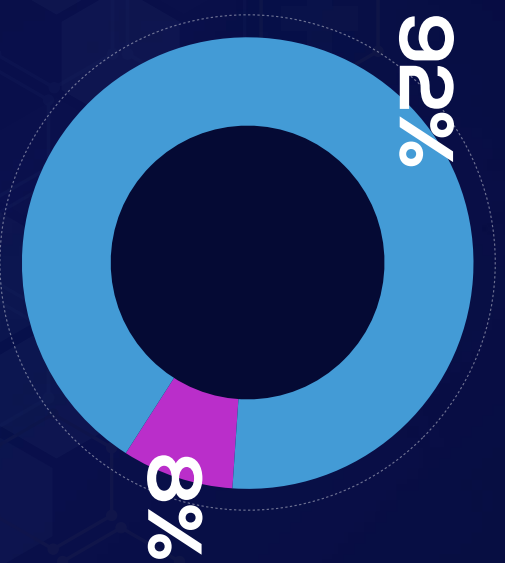
15%

Επρεπε να υπήρχε καλύτερη ενημέρωση

75% Δ/Α

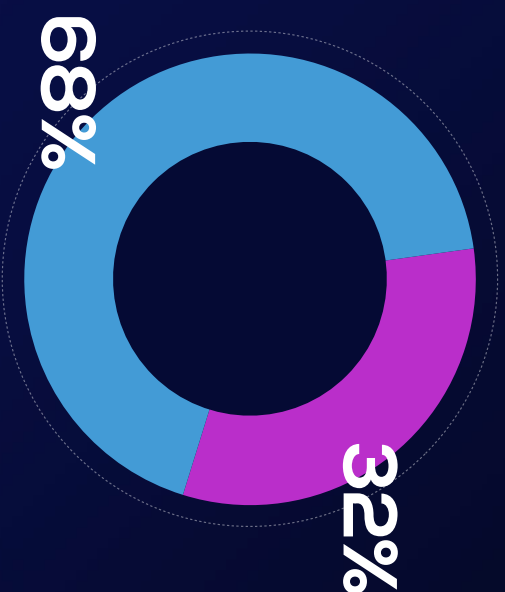

Σας παρείχαν κάποιου είδους συμβουλευτική ή κάποιες πληροφορίες ενημέρωσης μετά από την διάγνωση;

● Ναι ● Όχι

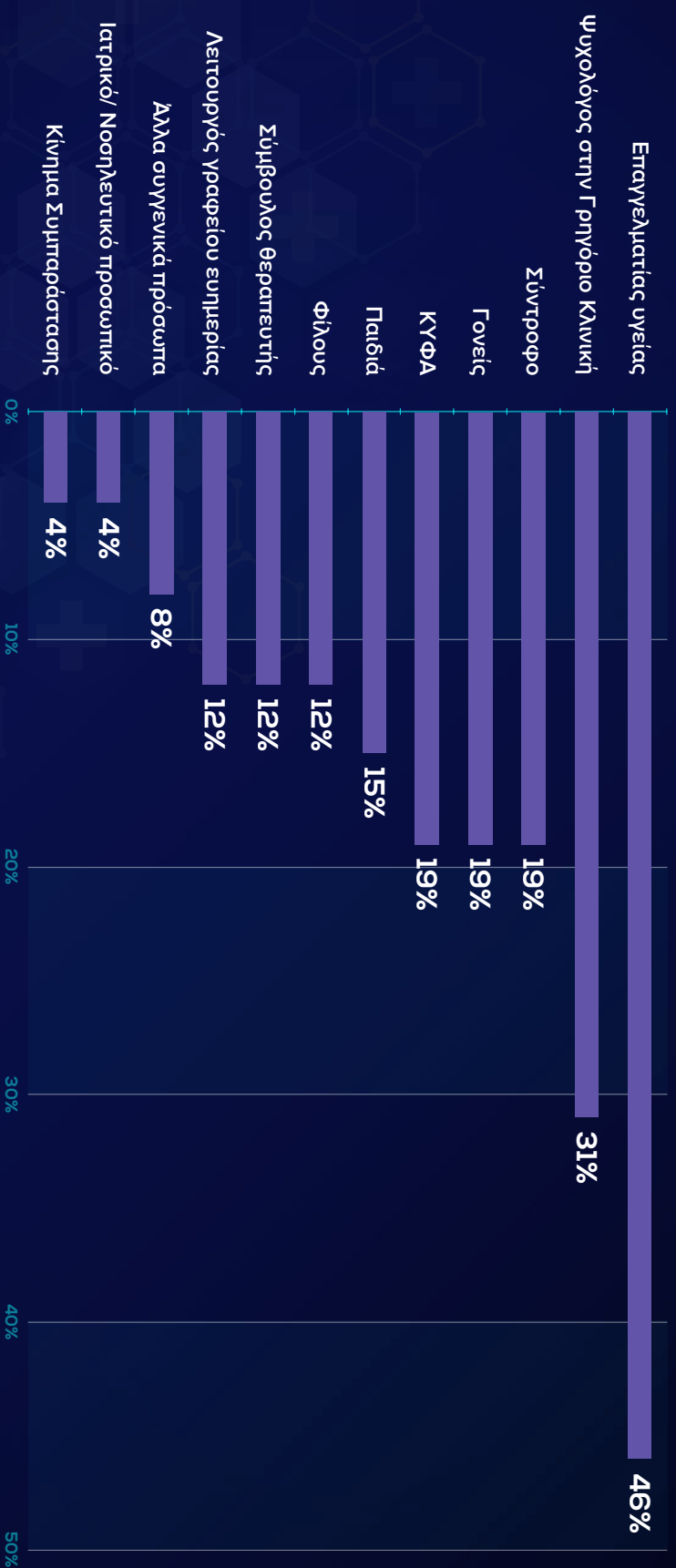
Αναζητήσατε βοήθεια ή στήριξη από κάποιο άτομο μετά την διάγνωση;

● Ναι ● Όχι

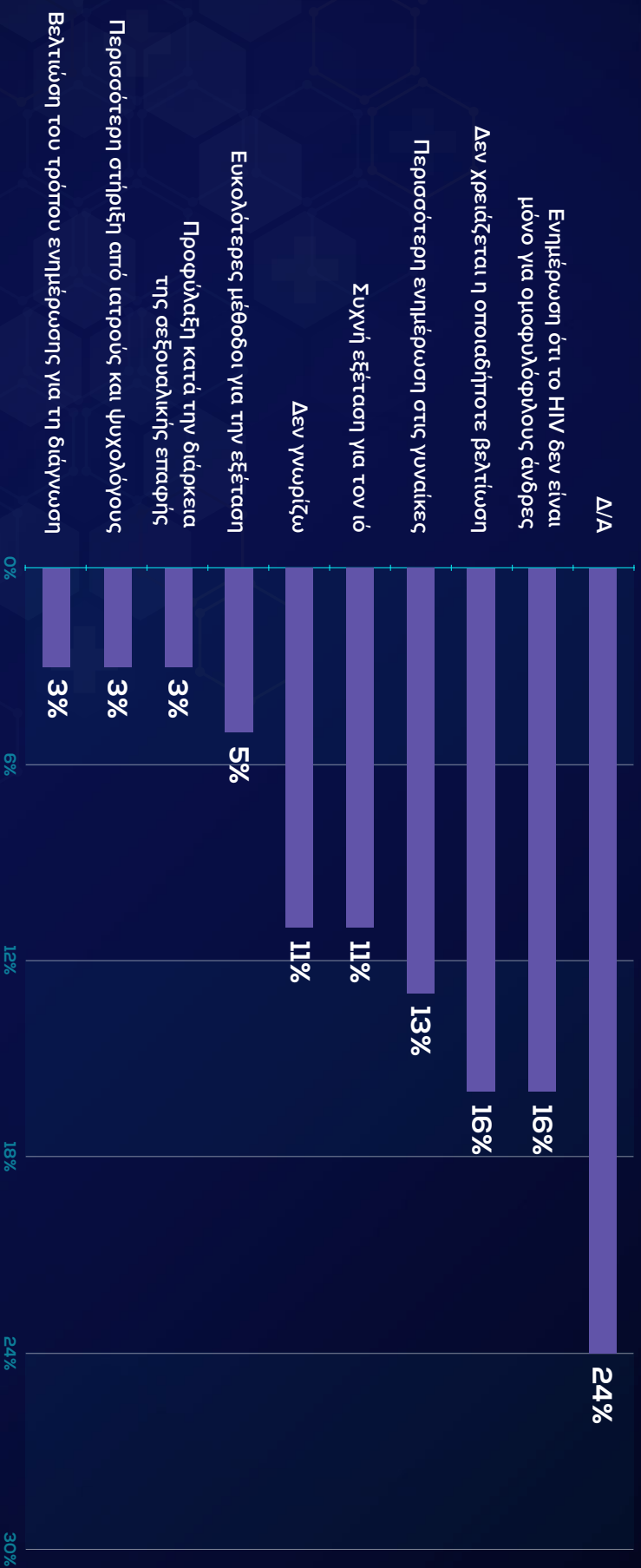

Αν ναι από ποιον;

Τι μέτρα κατά την γνώμη σας θα μπορούσαν να ληφθούν ώστε να βελτιωθεί η εμπειρία διάγνωσης του ιού HIV για τις γυναίκες;

Πρέπει να καταλάβουν οι γυναίκες
ότι το HIV τις αφορά και δεν είναι
μόνο για τους ομοφυλόφιλους
Γυναικία NO.11

Μπορούν να ενημερώσουν ότι
επιτηδεύει και γυναίκες. Τότε
έλεγαν ότι είναι μόνο για άνδρες
Γυναικία NO.8

Οι γονείς μου με απέρριψαν
Γυναικία NO.11

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ

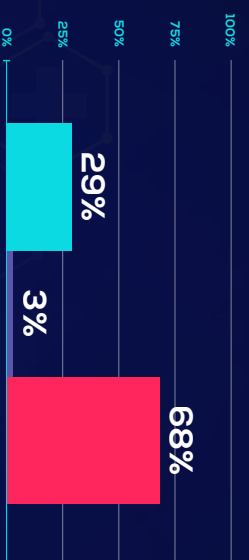

UNIVERSITY of NICOSIA

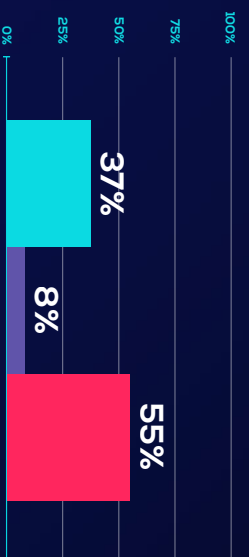

Τα τελευταία 5 χρόνια (ή από την ημέρα της διάγνωσης σας) έχετε πάρει κάποια στήριξη για τα πιο κάτω;

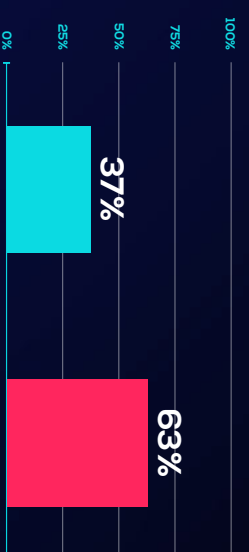
Διαχείριση της σωματικής υγείας

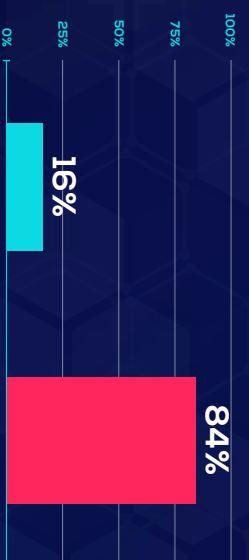
Διαχείριση της ψυχικής υγείας

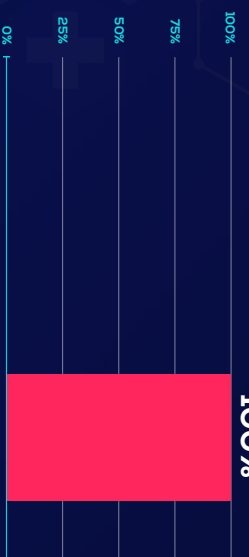
Οικονομικά, εργασιακά, οικιακά θέματα

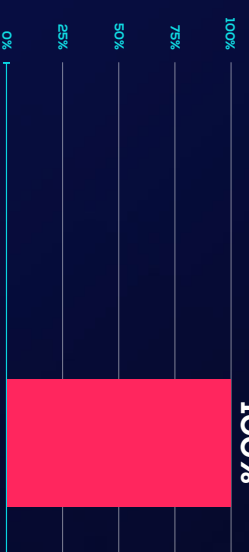
Διαπροσωπικές σχέσεις

Σεξουαλικού προσανατολισμού

Διευθυλικής ταυτότητας

■ Είχα στήριξη

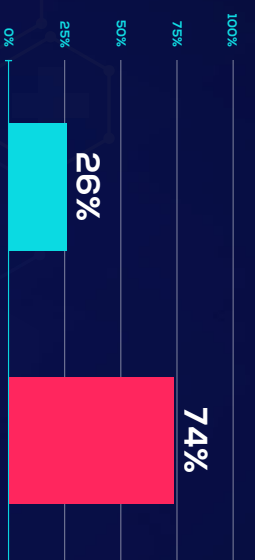
■ Η στήριξη αυτή κάλυψε τις ανάγκες μου

■ Δεν ισχύει

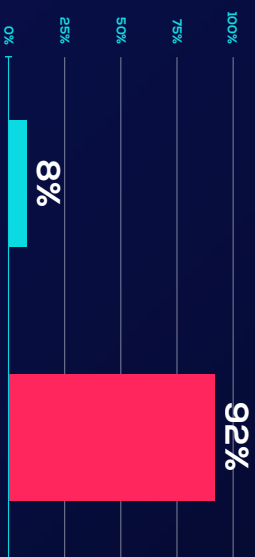

Τα τελευταία 5 χρόνια (ή από την ημέρα της διάγνωσης σας) έχετε πάρει κάποια στήριξη για τα πιο κάτω;

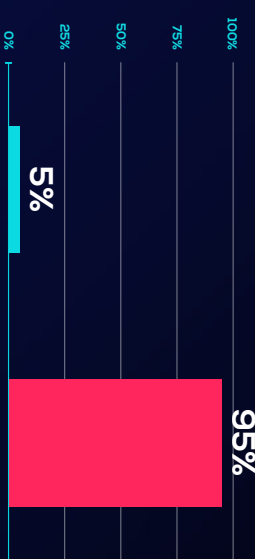
Οικογενειακές σχέσεις

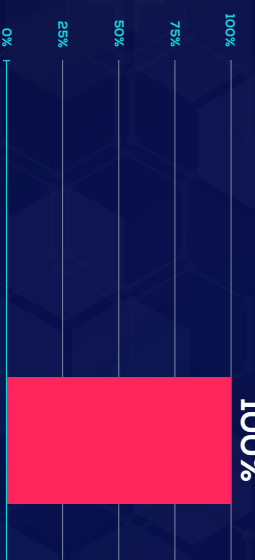
Στήριγμα και Διακρίσεις

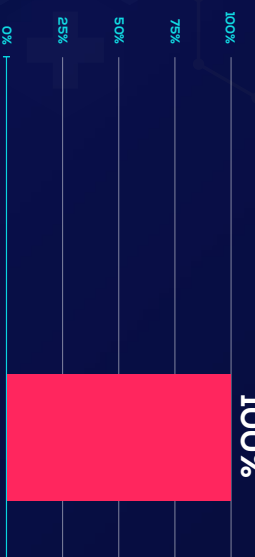
Φροντίδα και σχέσεις με τα παιδιά

Εξαρτήσεις (π.χ ναρκωτικά, αλκοολ)

Μετανάστευση

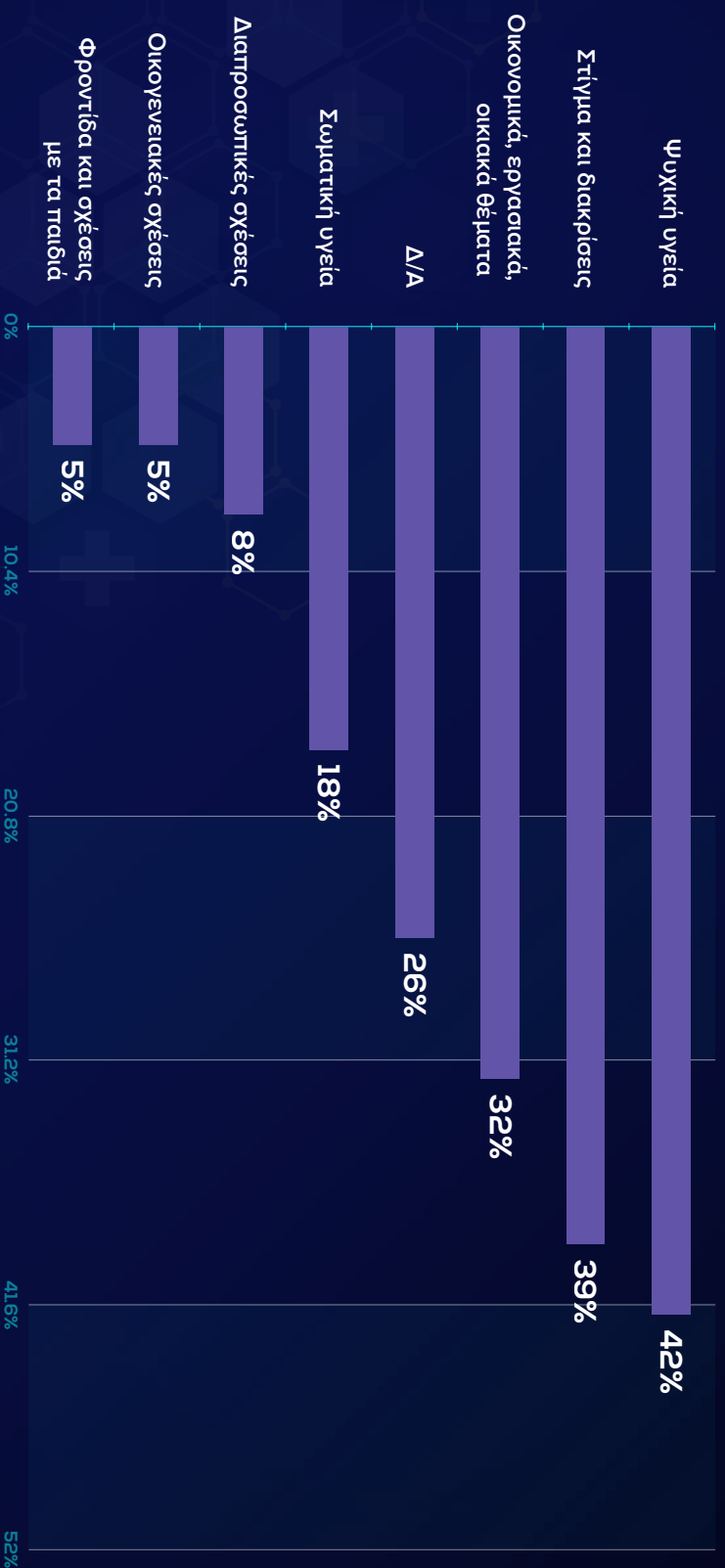
■ Είχα στήριξη

■ Η στήριξη αυτή κάλυψε τις ανάγκες μου

■ Δεν ισχύει

Θα επιθυμούσα στηρίξη στα πιο κάτω αλλά αυτή η στηρίξη δεν είναι διαθέσιμη

Συγκρίνοντας 5 χρόνια πριν, η υποστήριξη που είναι διαθέσιμη τώρα είναι:

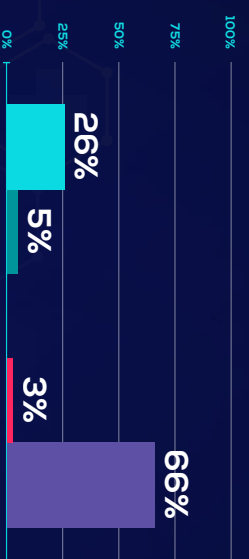
ΦΙΛΙΚΕΣ/ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

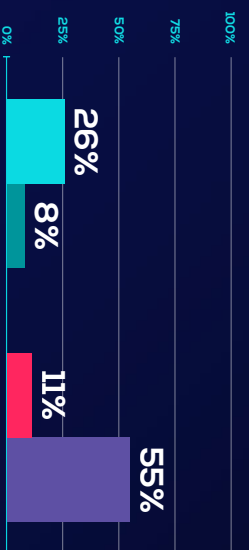

Πιστεύετε ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας είναι 'φιλικές' προς εσάς;

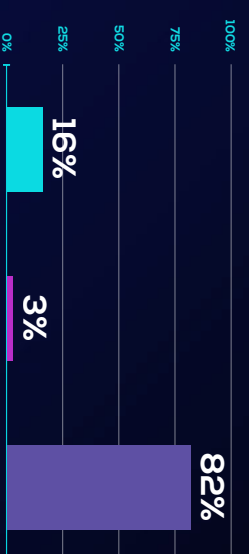
Γενικός Παθολόγος

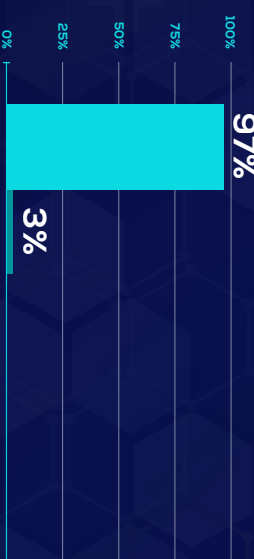
Οδοντίατρος

Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Γρηγόριος Κληνική για HIV/AIDS

Οικογενειακός Προγραμματισμός

- Ναι πάντα
- Ναι κάποιες φορές
- Σπάνια
- Όχι ποτέ
- Δεν είμαι σίγουρη/Δεν είναι διαθέσιμη προς εμένα

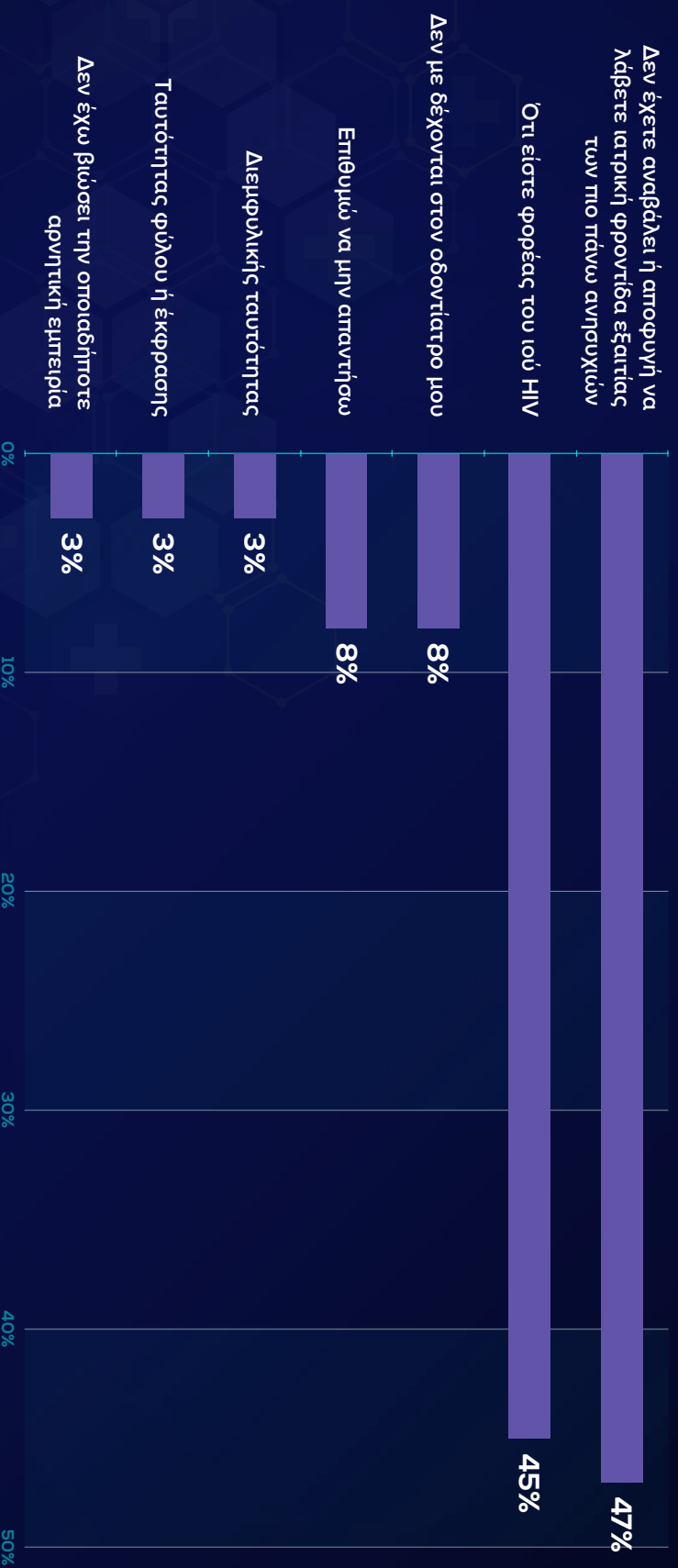

Τα τελευταία χρόνια, αναβάλατε ή καθυστερήσατε να παρέχετε ιατρική φροντίδα (συμπεριλαμβανομένων και υπηρεσιών υγείας) γιατί ανησυχούσατε το πως θα σας συμπεριφέρονταν εξαιτίας του/της:

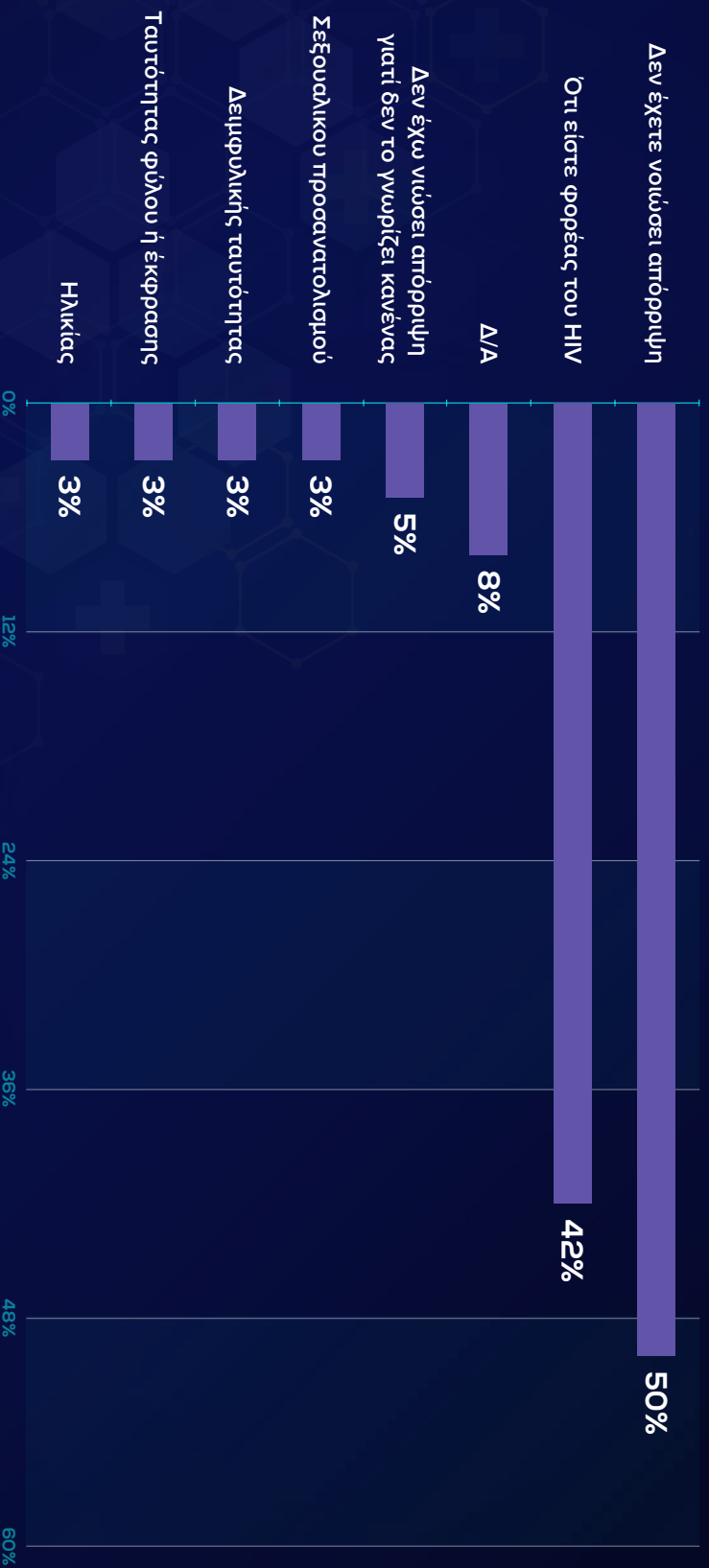

Τα τελευταία χρόνια είχατε βιώσει αρνητικές εμπειρίες όσο αφορά τη φροντίδα που σας παρείχαν οι υπηρεσίες υγείας (συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών HIV) εξαιτίας του/της:

Τα τελευταία χρόνια νοιώσατε απορριψη από άλλα μέσα στήριξης (ομάδες, κοινωνικά, οικονομικά, ευημερίας, κτλ.) εξαιτίας του/της:

Πολλές φορές νιώθω άρρωστη και
δεν θέλω να πάω στο γιατρό γιατί
με βλέπουν λες και είμαι πύρρη
Γυναικία NO.2

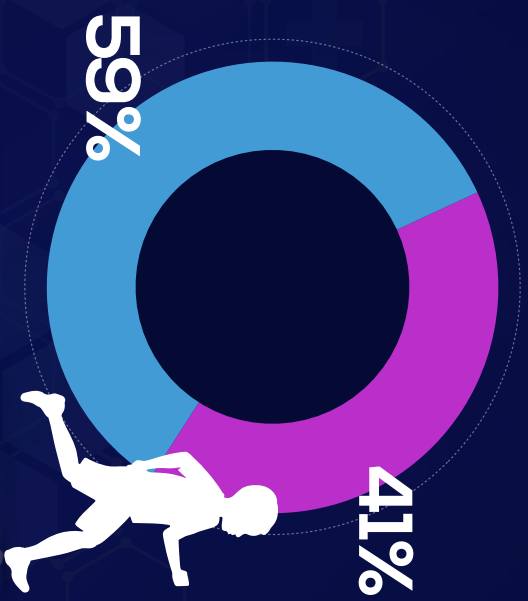

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

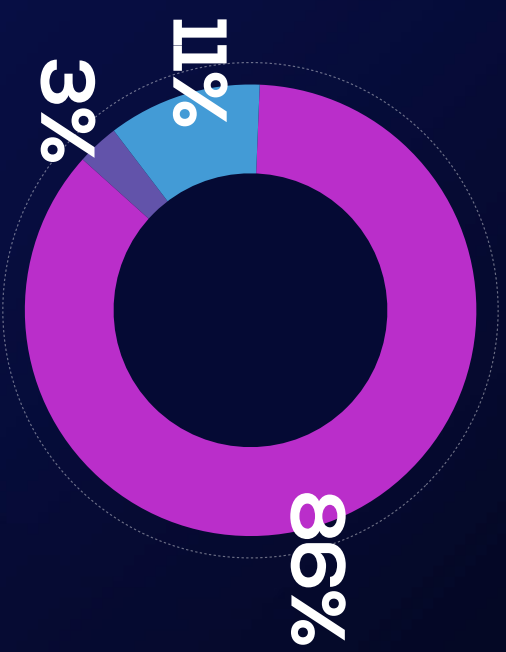
UNIVERSITY of NICOSIA

Έχετε παιδί;

● Ναι ● Όχι

Επιθυμείτε να αποκτήσετε (περισσότερα) παιδιά;

● Ναι ● Όχι ● Δεν είναι σίγουρη

Η κατάσταση της υγείας σας σε σχέση με το HIV επηρέασε τις επιλογές σας στο να αποκτήσετε παιδιά κάποια στιγμή:

Τα δύο μου παιδιά ήταν μεγάλα, και φρόντισα να τα ενημερώσω για τη κατάσταση και τα οποία με στηρίξαν και με στηρίζουν. Το τρίτο παιδί δεν έχει ακόμα ενημερωθεί καθώς μόλις έχει κλείσει 18 Χρονών και σκοπεύω να το κάνω σύντομα

Γυναικεία ΝΟ.32

Βεβαίως. Τα παιδιά μου στιγμήστηκαν. Δεν τα ήθελαν στο σχολείο. Κάποιοι έτρεχαν να βγάλουν τα παιδιά μου φωτογραφία

Γυναικεία ΝΟ.2

Φοβόμμαι να πάω για εξετάσεις εκτός της Γρηγορίου Κλωνικής για γυναικολογική παρακολούθηση διότι θα το μάθουν. Είσιος δεν θέλω να γεννήσω στην επαρχία που διαμένω για να μην το μάθει κανείς

Γυναικεία ΝΟ.30

Πρέπει να προσέχω πολύ να μην μεταδώσω τον ιό στο παιδί

Γυναικεία ΝΟ.25

Τα παιδιά μου με αγκαλιάζουν. Ο κόσμος με απέρριψε

Γυναικεία ΝΟ.8

Είχα πάντα αγωνία αν θα ζήσω να τα δω να μεγαλώνουν

Γυναικεία ΝΟ.8

Πλένω τα πιάτα με αλκοόλ και βάζω γάντια να φτιάξω φαγητό παρόλο που γνωρίζω τον τρόπο μετάδοσης

Γυναικεία ΝΟ.36

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

UNIVERSITY of NICOSIA

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ (1/4)

- Υπάρχει ξεκάθαρη ανάγκη να προσφέρουμε ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης για τον ιό HIV, που θα περιλαμβάνουν ενημέρωση, πρόσβαση σε προφυλακτικά και καλύτερες ευκαιρίες, τεστ και θεραπεία, ειδικά για γυναίκες
- Οι επαγγελματίες υγείας να:
 - ▶ μην παραβλέπουν την πιθανότητα ύπαρξης λοίμωξης HIV σε γυναίκες
 - ▶ συζητούν θέματα σεξουαλικής συμπεριφοράς με γυναίκες ασθενείς τους
 - ▶ πραγματοποιούν την εξέταση για HIV σε γυναίκες
 - ▶ να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι οι μεγαλύτερης ηλικίας γυναίκες παραιμούνται μεν σεξουαλικά ενεργοί, τείνουν όμως να χρησιμοποιούν λιγότερο συχνά προφυλακτικό

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ (2/4)

- Έμφαση στην οικονομική ενίσχυση των γυναικών με HIV/AIDS κυρίως με την περαιτέρω αύξηση της σύνταξης και των επιδομάτων, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους
- Εκστρατεία διαφώτισης για τις προσφερόμενες υπηρεσίες που δρουν θετικά στην κατεύθυνση της κοινωνικής επανένταξης αυτών των ατόμων
- Ανάπτυξη και βελτίωση του συστήματος συγκοινωνίας/ διακίνησης με έμφαση στις ανάγκες των ατόμων αυτών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσβαση τους στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ (3/4)

- Εισαγωγή προγραμμάτων σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης που να στοχεύουν στην κοινωνικοποίηση των γυναικών με HIV/AIDS, στην προσφορά κινήτρων για συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες
- Ενηθέρωση για εμπλοκή των γυναικών με HIV/AIDS σε διάφορες δραστηριότητες εθελοντισμού με απώτερο σκοπό την κοινωνικοποίηση τους
- Οι κρατικές κοινωνικές υπηρεσίες θα πρέπει να σέβονται την ιδιαιτερότητα των αναγκών των ατόμων αυτών

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ (4/4)

- Οι παροχές υπηρεσιών υγείας θα πρέπει να είναι ευαίσθητοι στις αντιλήψεις, τα πιστεύω, τα ενδιαφέροντα και τους ενδιασμούς των γυναικών αυτών
- Η ευαισθησία στις ατομικές ανάγκες είναι πιο σημαντική από την παροχή ‘σωστών’ υπηρεσιών σε όλους.
- Χρειάζονται υποστήριξη ώστε να μπορούν να αποδεχτούν τους εαυτούς τους και να αποκτήσουν αυτοσεβασμό, αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση
- Ψυχολογική & Κοινωνική Ανεξαρτησία

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

UNIVERSITY *of* NICOSIA

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Κα. ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΠΑΤΗ

E: pati.n@unic.ac.cy T: +357 22 841557